

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2018. április 19.*

„Előzetes döntéshozatal – Közbeszerzési eljárások a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatások területén – 2004/17/EK irányelv – Az ár felülvizsgálatának kötelezettsége a szerződés odaítélését követően – A 2004/17/EK irányelvben szereplő vagy az EUMSZ 56. cikk és a 2004/17/EK irányelv alapjául szolgáló általános elvekből levezethető ilyen kötelezettség hiánya – A vasúti szállítási tevékenységhez kapcsolódó takarítási és karbantartási szolgáltatások – Az EUSZ 3. cikk (3) bekezdése – EUMSZ 26., EUMSZ 57., EUMSZ 58. és EUMSZ 101. cikk – Az alapeljárás tényállása, valamint az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adandó válasz szükségességét igazoló indokok kellően részletes ismertetésének a hiánya – Elfogadhatatlanság – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. cikke – Nem az uniós jogot végrehajtó nemzeti jogi rendelkezések – A hatáskör hiánya”

A C-152/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország) a Bírósághoz 2017. március 24-én érkezett, 2016. november 24-i határozatával terjesztett elő

a **Conorzio Italian Management**,

a **Catania Multiservizi SpA**

és

a **Rete Ferroviaria Italiana SpA** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: C. Vajda tanácselnök (előadó), Juhász E. és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Conorzio Italian Management és a Catania Multiservizi SpA képviseletében E. Giardino és A. Cariola avvocati,
- a Rete Ferroviaria Italiana SpA képviseletében U. Cossu avvocato,

* Az eljárás nyelve: olasz.

- az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Fiorentino avvocato dello Stato,
- a spanyol kormány képviselőjében M. J. García-Valdecasas Dorrego, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Parlament képviselőjében L. Visaggio és R. van de Westelaken, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Unió Tanácsa képviselőjében E. Moro és M. Balta, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében G. Gattinara és P. Ondrůšek, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUSZ 3. cikk (3) bekezdésének, az EUMSZ 26., EUMSZ 56–58. és EUMSZ 101. cikknek, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 16. cikkének, valamint a 2011. november 30-i 1251/2011/EU bizottsági rendelettel (HL 2011. L 319., 43. o.) módosított, a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról [helyesen: a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatások területén a közbeszerzési eljárások összehangolásáról] szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL 2004. L 134., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 19. o., a továbbiakban: 2004/17 irányelv) az értelmezésére, továbbá a 2004/17 irányelv érvényességének vizsgálatára vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Consorzio Italian Management és a Catania Multiservizi SpA, illetve a Rete Ferroviaria Italiana SpA (a továbbiakban: RFI) között a különösen a vasútállomások takarításában álló szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződés odaítélését követően az e szerződésben szereplő ár felülvizsgálatára irányuló felperesi kérelem RFI általi elutasítása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2004/17 irányelv a 3–7. cikkében meghatározott különös ágazatokban – köztük a közlekedési ágazatban – összehangolja a közbeszerzési eljárásokat.
- 4 Az ezen irányelv I. címének „Általános elvek” című III. fejezetében szereplő, „A szerződések odaítélésének elvei” című 10. cikk a következőket mondja ki:

„Az ajánlatkérők a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.”

- 5 Az említett irányelv „Szerződési értékhatárok” című 16. cikke értelmében:

„Ezt az irányelvet olyan szerződésekre kell alkalmazni, amelyek a 19–26. cikkben foglalt kizárások alapján vagy a 30. cikknek megfelelően az adott tevékenység folytatása tekintetében nincsenek kizárva, és amelyek becsült, hozzáadottérték-adó nélküli értéke eléri a következő értékhatárt:

a) árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződések esetében 400 000 [euró];

[...]”

- 6 Ugyanezen irányelvnek „Az ezen irányelv hatálya alá tartozó tevékenység folytatásától eltérő célra vagy ilyen tevékenység harmadik országban történő folytatására odaítélt szerződések” című 20. cikke a következőképpen rendelkezik az (1) bekezdésében:

„Ez az irányelv nem alkalmazható olyan szerződésekre, amelyeket az ajánlatkérő a 3–7. cikkben leírt tevékenységei folytatásától eltérő célra [...] ítél oda.”

- 7 A 2004/17 irányelv „A szerződés odaítélésének szempontjai” című 55. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Az egyes szolgáltatások díjazására vonatkozó nemzeti törvényi, rendeleti, illetve közigazgatási rendelkezések sérelme nélkül, az ajánlatkérő a szerződéseket a következő szempontok alapján ítéli oda:

a) ha a szerződés odaítélése az ajánlatkérő szempontjából gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat alapján történik, a kérdéses szerződés tárgyától függően olyan különböző szempontok alapján, mint például a szállítási vagy a teljesítési határidő, a folyó költségek, a költséghatékonyság, a minőség, az esztétikai és a funkcionális jellemzők, [a környezetvédelmi jellemzők], a műszaki érték, a vevőszolgálat és a technikai segítségnyújtás, a pótalkatrészek biztosítására vonatkozó kötelezettség, az ellátás biztonsága és az ár; egyébként pedig

b) kizárólag a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás szempontja alapján.”

- 8 A Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikke értelmében:

„A Bírósághoz előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések szövegén kívül az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmazza a következőket:

a) a jogvita tárgyának, valamint a kérdést előterjesztő bíróság által megállapított releváns tények rövid ismertetése, vagy legalább a kérdések alapját képező tények ismertetése;

[...]

c) azon okok ismertetése, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint azt a kapcsolatot, amelyet e bíróság e rendelkezések és az alapeljárásban alkalmazandó nemzeti jog között felállít.”

Az olasz jog

- 9 A 2006. április 12-i decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE (163. sz. törvényerejű rendelet a 2004/17/EK, valamint a 2004/18/EK irányelv alkalmazásában az építési beruházásra, a

szolgáltatásnyújtásra és az árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződéseket szabályozó törvénykönyvről; a GURI 2006. május 2-i 100. számának rendes melléklete, a továbbiakban: 163/2006. sz. törvényerejű rendelet) 2. cikkének (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E törvénykönyv kifejezett rendelkezéseinek hiányában az első cikkben szereplő jogalanyok szerződésekben való részvételére a polgári törvénykönyv rendelkezései is megfelelően irányadóak.”

- 10 A 163/2006. sz. törvényerejű rendeletnek „Az ár kiigazítása” című 115. cikke értelmében:

„(1) Az időszakosan vagy folyamatosan teljesítendő, szolgáltatásnyújtásra vagy árubeszerzésre irányuló szerződéseknek az ár időszakos felülvizsgálatára vonatkozó szerződéses rendelkezést kell tartalmazniuk. A felülvizsgálatra az áruk vagy szolgáltatások beszerzéséért felelős vezetők által folytatott vizsgálat alapján, a 7. cikk (4) bekezdésének c) pontja és a 7. cikk (5) bekezdése szerinti adatok figyelembevételével kerül sor.”

- 11 E törvényerejű rendelet 115. cikke nem tartozik e rendelet azon rendelkezései közé, amelyeket a rendelet 206. cikke értelmében alkalmazni kell a 2004/17 irányelv 3–7. cikke szerinti ágazatoknak megfelelő különös ágazatokba tartozó közbeszerzési szerződésekre.

- 12 A codice civile (polgári törvénykönyv) „Visszterhes teljesítés vagy teljesítési nehézségek” című 1664. cikke a következőket írja elő az (1) bekezdésében:

„Amennyiben az előre nem látható körülmények hatására az anyagok vagy a munkaerő költségében olyan csökkenés vagy növekedés következik be, amely a megállapodás szerinti teljes ár egytized részét meghaladó csökkenést vagy emelkedést eredményez, az ajánlattevő vagy a projektgazda kérheti az ár felülvizsgálatát. A felülvizsgálatot kizárólag az egytized részt meghaladó különbözet esetén kell biztosítani.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 13 Az RFI az alapeljárás felpereseinek ítélte oda a Direzione Compartimentale Movimento di Cagliari (cagliari körzeti operációs központ, Olaszország) fennhatósága alá tartozó állomásokon, létesítményekben, irodákban és üzemekben a helyiségek és a nyilvánosság számára nyitva álló egyéb területek takarítására és megfelelő karbantartására irányuló szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzési szerződést. A szerződés külön kikötést tartalmazott a felek által megállapított ár felülvizsgálatának a polgári törvénykönyv 1664. cikkében foglaltaktól eltérő részletes szabályairól.

- 14 Az említett szerződés teljesítése során az alapeljárás felperesei az eredetileg megállapított ár felülvizsgálatára kérték az RFI-t annak érdekében, hogy az figyelembe vegye a szerződésből eredő költségeknek a személyzeti kiadások növekedéséből fakadó emelkedését. A 2012. február 22-i határozatával az RFI elutasította ezt a kérelmet.

- 15 Ezen elutasító határozatot követően az alapeljárás felperesei az említett határozat megsemmisítése iránti keresetet nyújtottak be a Tribunale amministrativo regionale per la Sardegna-hoz (szardíniai regionális közigazgatási bíróság, Olaszország).

- 16 A 2014. június 11-i ítéletével a Tribunale amministrativo regionale per la Sardegna (szardíniai regionális közigazgatási bíróság) elutasította a keresetet. E bíróság szerint a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 115. cikke nem alkalmazható a különös ágazatokba – így az alapeljárásban szóban forgó ágazatba – tartozó közbeszerzésekre. E bíróság lényegében megállapította, hogy a vasútállomások, létesítmények, irodák és üzemek takarítására irányuló szolgáltatásnyújtás – amennyiben az a vasúti szállítási hálózat elengedhetetlen elemeire vonatkozik – kiegészítő jellegű a különös ágazatokba tartozó tevékenységek gyakorlásához képest. Az említett bíróság hozzátette, hogy az ár felülvizsgálata a polgári

törvénykönyv 1664. cikke értelmében sem kötelező, mivel a szerződéses felek eltérhetnek ettől a rendelkezéstől az ár felülvizsgálatát korlátozó szerződéses kikötés szerződésbe foglalásával, amit az alapeljárásban meg is tettek.

- 17 Az alapeljárás felperesei fellebbezést terjesztettek elő ezen ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, és e fellebbezés első és második jogalapja keretében arra hivatkoztak, hogy a Tribunale amministrativo regionale per la Sardegna (szardíniai regionális közigazgatási bíróság) ítéletében foglaltakkal ellentétben az alapeljárásban szóban forgó közbeszerzési szerződésre a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 115. cikke, és vagylagosan a polgári törvénykönyv 1664. cikke alkalmazandó. Az alapeljárás felperesei emellett vitatták különösen a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 115. és 206. cikkének az uniós joggal való összeegyeztethetőségét arra hivatkozva, hogy mivel e rendelkezések az ár felülvizsgálatának a közlekedési ágazatban, konkrétan a kapcsolódó takarítási szolgáltatásra irányuló szerződésekben való kizárására irányultak, azok ellentétesek különösen az EUSZ 3. cikk (3) bekezdésével, az EUMSZ 26. és EUMSZ 101. cikkel, valamint a 2004/17 irányelvvel. A nemzeti szabályozás ezért túllépi a szükséges mértéket, és indokolatlan az uniós szabályozáshoz képest. Az említett szabályozás emellett alaptalanul aránytalan, és a takarítási szolgáltatásra vonatkozó közbeszerzés keretében ajánlatot tevő vállalkozást a közszolgáltatást nyújtó vállalkozással szemben alárendelt és gyengébb pozícióba helyezi, ily módon indokolatlan és aránytalan szerződéses aránytalanság jön létre, ami a piac működésére vonatkozó szabályok megváltozását eredményezi. Végül, abban az esetben, ha az ár felülvizsgálatának a különös ágazatokban alkalmazott és megkötött valamennyi szerződés esetében történő kizárása közvetlenül a 2004/17 irányelvből ered, ez utóbbi jogszabály érvénytelen.
- 18 Ami az alapeljárás felperesei által felhozott első jogalapot illeti, a kérdést előterjesztő bíróság kifejezi az e jogalap elutasítására irányuló szándékát, helybenhagyva a Tribunale amministrativo regionale per la Sardegna (szardíniai regionális közigazgatási bíróság) azon elemzését, amely szerint az alapeljárásban szóban forgó szerződés, mivel eszközként kapcsolódik a különös ágazatokhoz, az említett ágazatokra alkalmazandó 163/2006. sz. törvényerejű rendelet rendelkezéseinek hatálya alá tartozik. A kérdést előterjesztő bíróság rámutat továbbá arra, hogy az alapeljárás felperesei által felhozott második jogalapot is el kívánja utasítani azon az alapon, hogy az említett rendelkezések a kógens jellegükből fakadóan elsőbbséget élveznek a polgári törvénykönyv 1664. cikkével szemben, és az alapeljárásban szóban forgó felek az e cikktől eltérő különös szabályt rögzítettek, továbbá a jelen esetben nem teljesül az említett cikkben szereplő, az „előre nem látható körülményekkel” kapcsolatos feltétel. E bíróság ugyanakkor úgy véli, hogy mivel végső fokon jár el, és az alapeljárás felperesei ilyen irányú kérelmet terjesztettek elé, meg kell vizsgálnia többek között a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 206. cikkének az uniós joggal való összhangját, amennyiben az említett cikk nemcsak a különös ágazatokra vonatkozó közbeszerzési szerződések, hanem – az ítélezési gyakorlattal összhangban való értelmezés útján – a szolgáltatásnyújtásra irányuló azon szerződések esetében is kizárja e rendelet 115. cikkének alkalmazhatóságát, amelyek bár nem tartoznak a különös ágazatok körébe, eszközként kapcsolódnak azokhoz. Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy a Bíróság ítélezési gyakorlatával összhangban köteles a Bíróság elé terjeszteni az alapeljárás felperesei által felvetett, a 2004/17 rendelet érvényességével kapcsolatos kérdést.
- 19 E körülmények között a Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Összeegyeztethető-e az uniós joggal (különösen az EUSZ 3. cikk (3) bekezdésével, az EUMSZ 26., az EUMSZ 56–58. és az EUMSZ 101. cikkel, [valamint a Charta] 16. cikkével) és a 2004/17 irányelvvel a nemzeti jog olyan értelmezése, amely kizárja az árak felülvizsgálatát [a] különös ágazatokra vonatkozó szerződések esetében, elsősorban azok tekintetében, amelyeknek tárgya eltér az irányelv által hivatkozottaktól, de amely eszközként kapcsolódik az utóbbiakhoz?

- 2) Összeegyeztethető-e az uniós elvekkel (különösen az EUSZ 3. cikk (1) bekezdésével, az EUMSZ 26., az EUMSZ 56–58. és az EUMSZ 101. cikkel, [valamint a Charta] 16. cikkével) a 2004/17 irányelv (amennyiben úgy tekinthető, hogy az ár módosításának [a] különös ágazatokban megkötött és alkalmazott valamennyi szerződés esetében történő kizárása közvetlenül abból következik) az igazságtalanság, az aránytalanság, valamint a szerződéses egyensúlynak és – ebből eredően – a hatékony piac szabályainak megváltoztatása miatt?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 20 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 3. cikk (3) bekezdését, az EUMSZ 26., EUMSZ 56–58. és EUMSZ 101. cikket, a Charta 16. cikkét és a 2004/17 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétesek az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogi szabályok, amelyek nem írják elő az áraknak az irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések megkötését követő időszakos felülvizsgálatát.
- 21 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében az uniós jog nemzeti bíróság számára hasznos értelmezésének szükségessége megköveteli, hogy a nemzeti bíróság szigorúan tiszteletben tartsa az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmát érintő és a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikkében kifejezetten meghatározott követelményeket, melyeket a kérdést előterjesztő bíróságnak ismernie kell (2017. július 26-i Persidera ítélet, C-112/16, EU:C:2017:597, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E követelmények egyébiránt az „Ajánlások a nemzeti bíróságok figyelmébe az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozóan” című bírósági dokumentumban (HL 2012. C 338., 1. o.) is szerepelnek.
- 22 Ezért az eljárási szabályzat 94. cikkének a) és c) pontjában foglaltakkal összhangban nélkülözhetetlen, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat tartalmazza egyrészt a releváns tények rövid ismertetését, vagy legalább a kérdések alapját képező tények ismertetését, másrészt azon okok ismertetését, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint azt a kapcsolatot, amelyet az említett bíróság e rendelkezések és az alapeljárásban alkalmazandó nemzeti jog között felállít (lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i Persidera ítélet, C-112/16, EU:C:2017:597, 28. és 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 23 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem ad magyarázatot arról, hogy mennyiben releváns az alapeljárásbeli jogvita megoldása szempontjából az EUSZ 3. cikk (3) bekezdésének, illetve az EUMSZ 26., az EUMSZ 57., az EUMSZ 58. és az EUMSZ 101. cikknek az értelmezése. Ugyanez igaz az EUMSZ 56. cikkre is annyiban, amennyiben az a jelen ítélet 32. pontjában szereplő, a Bíróság általi vizsgálat tárgyát képezőktől eltérő szempontokra vonatkozik.
- 24 Ebből az következik, hogy az első kérdés ebben a részében elfogadhatatlan.
- 25 Először is, ami a 2004/17 irányelv és az annak alapjául szolgáló általános elvek értelmezését illeti, a kérdést előterjesztő bíróság szerint az alapeljárásban szóban forgó szerződés ezen irányelv hatálya alá tartozik, mivel azt az ezen irányelv értelmében vett ajánlatkérő, a jelen esetben az RFI ítélte oda, és mivel az eszközként kapcsolódik az említett irányelv tárgyi hatálya alá tartozó vasúti szállítási tevékenységhez.

- 26 E tekintetben a Bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnik, hogy a 2004/17 irányelv hatálya alá tartoznak a gyakorlatban nemcsak azok a szerződések, amelyeket az irányelv 3–7. cikkében kifejezetten felsorolt tevékenységek valamelyikének a területén ítélnék oda, hanem azok a szerződések is, amelyek – bár ettől eltérő jellegűek, és emiatt alapvetően az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.; helyesbítés: HL 2014. L 339., 14. o.) hatálya alá tartoznának – a 2004/17 irányelvben meghatározott tevékenységek gyakorlását szolgálják. Következésképpen amennyiben az ajánlatkérő által odaítélt szerződés az ajánlattevőnek az ezen irányelv 3–7. cikkében felsorolt ágazatok keretében gyakorolt tevékenységeihez kapcsolódik, az említett irányelvben előírt eljárásokat kell alkalmazni erre a szerződésre (lásd ebben az értelemben: 2008. április 10-i Ing. Aigner ítélet, C-393/06, EU:C:2008:213, 56–59. pont).
- 27 Ráadásul, jóllehet az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem tartalmaz az alapeljárásban szóban forgó szerződés értékére vonatkozó információt, a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból kitűnik, hogy ez az érték meghaladja az említett irányelv alkalmazása tekintetében irányadó, az irányelv 16. cikkének a) pontjában meghatározott 400 000 eurós értékhatárt.
- 28 A 2004/17 irányelv ezért jelentőséggel bír az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adandó válasz szempontjából.
- 29 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy az említett irányelv egyetlen rendelkezéséből sem tűnik ki, hogy az irányelvet úgy kellene értelmezni, hogy azzal ellentétesek a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet együttesen olvasott 115. és 206. cikkéhez hasonló olyan nemzeti jogi rendelkezések, amelyek nem írják elő az áraknak az irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések megkötését követő időszakos felülvizsgálatát, mivel az említett irányelv nem ír elő olyan különös kötelezettséget, amelynek értelmében a tagállamoknak rendelkezniük kellene arról, hogy az ajánlatkérő köteles legyen biztosítani a szerződéses partnere számára az árak a szerződés odaítélését követő, felfelé történő kiigazítását.
- 30 Ehhez hasonlóan ezek a szabályok a 2004/17 irányelv alapjául szolgáló általános elvekkel – különösen az ezen irányelv 10. cikkében rögzített egyenlő bánásmód elvével és az abból fakadó átláthatósági követelménnyel – sem ellentétesek. Ellenkezőleg, nem zárható ki, hogy az árak a szerződés odaítélését követő felülvizsgálata adott esetben sértheti az említett elvet és kötelezettséget (lásd analógia útján: 2016. szeptember 7-i Finn Frogne ítélet, C-549/14, EU:C:2016:634, 40. pont). Amint arra ugyanis a Bizottság az írásbeli észrevételeiben rámutatott, a szerződésben foglalt ár kiemelt jelentőséggel bír az ajánlatok ajánlatkérő általi értékelése során, ahogyan a szerződés valamely gazdasági szereplő számára való odaítélésében is. Az ár jelentősége egyébiránt abból is kitűnik, hogy azt a 2004/17 irányelv 55. cikkének (1) bekezdésében szereplő szerződések odaítélésére vonatkozó mindkét kritérium megemlíti. E körülmények között az olyan nemzeti jogi szabályok, amelyek nem írják elő az áraknak az ezen irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések megkötését követő időszakos felülvizsgálatát, éppen hogy jobban hozzájárulnak az említett elvek tiszteletben tartásához.
- 31 E megfontolásokból az következik, hogy a 2004/17 irányelvet és az annak alapjául szolgáló általános elveket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétesek az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogi szabályok, amelyek nem írják elő az áraknak az ezen irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések megkötését követő időszakos felülvizsgálatát.
- 32 Másodszor, ami az EUMSZ 56. cikk értelmezését illeti, rá kell mutatni arra, hogy e cikk a szolgáltatásnyújtás szabadságának területén rögzíti az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, valamint az átláthatóságra vonatkozó követelményt, és a jelen ítélet 30. pontja már megvizsgálta az alapeljárásban szereplőhöz hasonló nemzeti jogi szabályoknak az említett elvekkel és követelménnyel való összhangját. Következésképpen e tekintetben nem szükséges e cikk újbóli értelmezése.

- 33 Harmadszor, ami a Charta 16. cikkének értelmezését illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az 51. cikkének (1) bekezdése értelmében a Charta rendelkezéseinek a tagállamok csak annyiban a címzettjei, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. A Charta 51. cikkének (2) bekezdése szerint a Charta nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat az Unió számára, és nem módosítja a Szerződésekben meghatározott hatásköröket és feladatokat. Így a Bíróságnak a Charta fényében kell értelmeznie az uniós jogot az Unió számára biztosított hatáskörökön belül (2014. július 10-i Julián Hernández és társai ítélet, C-198/13, EU:C:2014:2055, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az „uniós jog végrehajtása” Charta 51. cikke szerinti fogalmának előfeltétele valamely uniós jogi aktus és a szóban forgó nemzeti intézkedés közötti bizonyos fokú kapcsolat fennállása. A Bíróság többek között megállapította, hogy amiatt nem lehet az uniós alapvető jogokat valamely nemzeti szabályozásra alkalmazni, hogy az érintett területen meglévő uniós rendelkezések nem írtak elő semmiféle kötelezettséget a tagállamokra nézve az alapeljárásbeli helyzet tekintetében (2014. július 10-i Julián Hernández és társai ítélet, C-198/13, EU:C:2014:2055, 34. és 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 A jelen esetben, mivel a jelen ítélet 29. és 30. pontjából kitűnik, hogy sem a 2004/17 irányelv, sem az annak alapjául szolgáló általános elvek nem írnak elő olyan különös kötelezettséget, amelynek értelmében a tagállamoknak rendelkezniük kellene arról, hogy az ajánlatkérő köteles legyen biztosítani a szerződéses partnere számára az árak a szerződés odaítélését követő, felfelé történő kiigazítását, a 163/2006. sz. törvényerejű rendeletnek az alapeljárásban szóban forgó rendelkezései, amennyiben azok nem írják elő az említett irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések árának időszakos felülvizsgálatát, nem mutatnak semmilyen kapcsolatot az említett irányelvvvel, és ezért nem tekinthetők úgy, hogy az Unió jogát hajtják végre.
- 36 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/17 irányelvet és az annak alapjául szolgáló általános elveket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétesek az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogi szabályok, amelyek nem írják elő az áraknak az ezen irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések megkötését követő időszakos felülvizsgálatát.

A második kérdésről

- 37 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a Bíróság elfogadhatatlanként elutasítja a nemzeti bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, amennyiben nyilvánvalóan kitűnik, hogy az uniós szabálynak a nemzeti bíróság által kért értelmezése vagy érvényességének vizsgálata semmilyen módon nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, vagy ha a probléma elméleti jellegű (lásd ebben az értelemben: 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által feltett, a 2004/17 irányelv érvényességére vonatkozó jelen kérdés azon az előfeltevésen alapul, hogy a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet alapeljárásban szóban forgó rendelkezései, amennyiben azok nem írják elő az ezen irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések árának időszakos felülvizsgálatát, ezen irányelv végrehajtásának minősülnek.
- 39 Márpedig, mivel az első kérdés vizsgálatából az következik, hogy sem a 2004/17 irányelvvvel, sem az annak alapjául szolgáló általános elvekkkel nem ellentétesek az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogi szabályok, amelyek nem írják elő az ezen irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések árának időszakos felülvizsgálatát, a jelen kérdés pusztán hipotetikus jellegű.
- 40 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a második kérdés elfogadhatatlan.

A költségekről

- 41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

A 2011. november 30-i 1251/2011/EU bizottsági rendelettel módosított, a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatások területén a közbeszerzési eljárások összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet és az annak alapjául szolgáló általános elveket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétesek az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogi szabályok, amelyek nem írják elő az áraknak az ezen irányelv hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó szerződések megkötését követő időszakos felülvizsgálatát.

Aláírások